

Adresa / Adresa / Address:
 Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine
 V kozarske brigade 18 78000 Banja Luka, BiH
 Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине
 V козарске бригаде 18 78000 Бања Лука, БиХ
 Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation
 V kozarske brigade 18 78000 Banja Luka, B&H
 Tel/Тел/Phone: +387 51 921 222, Fax: +387 51 921 520
 e-mail: bhdca@bhdca.gov.ba
 www.bhdca.gov.ba

ПРИЈАВА ПРОМЈЕНЕ У ФУНКЦИОНАЛНОМ АТМ СИСТЕМУ

ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПРОМЈЕНЕ¹
ANSP реф. бр. и назив:

1. ПОДАЦИ О ОРГАНИЗАЦИЈИ И ОДОБРЕЊИМА				
Организација				
Адреса				
Услуге/функције које пружа	☐ ATS	☐ MET	☐ AIS	☐ CNS
	☐ ATFM		☐ ASM	
Датум сертификовања ²				
Менаџер за корпоративну безбједност				
Телефон(и)				
E-mail				
Контакт особе за ову промјену (ако их има) ³				
Функција				
Телефон(и)				
E-mail				
Датум				
Потпис менаџера за корпоративну безбједност ⁴				

¹ Попунити и послати у ВНДСА за промјене у пружању услуга које могу утицати на усаглашеност са општим захтјевима или са условима наведеним у Прилогу сертификату и промјене везане за безбједност које су процијене на класу озбиљности 1, 2, 3 или 4. У складу са Поглављем 3.2.4 Додатка II Правилника о утврђивању општих и посебних захтјева за пружање услуга ваздушне пловидбе („Службени гласник БиХ“, број 101/15 и 21/17) за дефинисање класа озбиљности.

² За субјекте који пружају АТФМ или АСМ, датум прихватања њихових процедура везаних за промјене.

³ Особа за контакт или менаџер за корпоративну безбједност, ако контакт особа није именована, ће бити информисан о свим промјенама о свим размјенама информација између ВНДСА и подносиоца захтјева.

⁴ Штампани примјерци овог обрасца ће бити потписани од стране Менаџера за корпоративну безбједност. Достављене непотписане електронске верзије су прихватљиве ако су послане од стране Менаџера за корпоративну безбједност.

2. ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА О ПРОМЈЕНИ			
Кратак опис промјене			
Разлози за очекиване резултате промјене			
Везе са другим промјенама			
Везе са другим САА-овима ⁵			
Да ли је о промјени било обавјештења у прошлости?	☐ Не	☐ Да	
Ако јесте, укажите на значајне промјене од посљедњег обавјештења			
Услуге/функције на које утиче	☐ АТС	☐ МЕТ	☐ АИС
	☐ АТФМ		☐ АСМ
Процијењена класа озбиљности ⁶	☐ 1	☐ 2	☐ 3
	☐ 5	☐ Непозната	
Тренутна фаза пројекта	☐ Дефиниција концепта		☐ Пројектна фаза
	☐ Примјена		☐ Увођење у операције
	☐ Оперативна		☐ Повлачење из примјене
	☐ Остало:		
Очекивани датум завршетка/увођења промјене у примјену			

3. ГЛАВНЕ ОДГОВОРНОСТИ	
Вођа пројекта задужен за цјелокупно управљање промјеном	
Име и презиме	
Сектор/Одјељење/Организациона јединица	
Телефон(и)	
E-mail	
Менаџер за безбједност задужен за промјене (ако постоји)⁷	
Име и презиме	
Сектор/Одјељење/Организациона јединица	
Телефон(и)	
E-mail	

⁵ За промјене које имају утицаја на пружање прекограничних услуга пријава промјене се доставља свим укљученим САА-овима. На овај начин се јасно идентификују САА-ови који су или ће бити обавијештени.

⁶ За класе озбиљности 1, 2 и 3 подносилац захтјева ће као прилог доставити документ који показује како је процијењена класа озбиљности. ВНДСА задржава право да током било које своје текуће активности провјери како су одређене остале класе озбиљности. Свака измјена која произилази из процијењене класе озбиљности промјене биће пријављена ВНДСА одмах пошто се утврди.

⁷ Особа која је одговорна за израду безбједносне аргументације, Safety Case и осталих повезаних активности.

4. ТАБЕЛА ПРОЦЈЕНЕ МАЛА-ВЕЛИКА ПРОМЈЕНА ⁸			
	Да ли промјена утиче на питања која су обухваћена важећим општим захтјевима (Додатак I Правилника о утврђивању општих и посебних захтјева за пружање услуга ваздушне пловидбе)?	☐ Не	☐ Да
	Да ли промјена утиче на питања која су везана за услове наведене у Прилогу сертификату подносиоца захтјева?	☐ Не	☐ Да
	Да ли промјена утиче на SMS подносиоца захтјева или на било коју усвојену процедуру управљања промјенама?	☐ Не	☐ Да
	Да ли је класа озбиљности промјене још увијек непозната?	☐ Не	☐ Да
	Да ли се класа озбиљности за потенцијалне ефекте идентификоване опасности процјењује са 1 или са 2?	☐ Не	☐ Да
	Да ли примјена промјене захтијева увођење новог ваздухопловног стандарда?	☐ Не	☐ Да
	Да ли промјена подлијеже Правилнику о интероперабилности европске мреже за управљање ваздушним простором (Уредба ЕС бр. 552/2004) („Службени гласник БиХ“, број 45/10 и 65/10)?	☐ Не	☐ Да
Да ли је класа озбиљности за потенцијалне ефекте идентификоване опасности процијењена са 3 и да ли промјене уводе нове системе ⁹ или измјену постојећих, да замијене или обезбиједи нове функционалности и могућности у АТМ?	☐ Не	☐ Да
	... да ли промјена има значајан географски обим или утиче на више локација, укључујући: <ul style="list-style-type: none"> - одлазне и долазне процедуре које се примјењују на ваздушни простор или на аеродром, - структуру АТS рута, - ресекторизацију ваздушног простора, - међувезе са заинтересованим странама које могу директно утицати на безбједност пружених услуга, или - примјену смањења минимума раздвајања у ваздушном простору или на аеродрому? 	☐ Не	☐ Да
	... да ли промјена има утицаја на постојеће оперативне методе, оперативне процедуре или тренутно управљање ваздушним простором?	☐ Не	☐ Да
	... да ли промјена утиче на довољност и компетентност АТМ особља?	☐ Не	☐ Да
	... да ли промјена подразумијева захтјев за изузеће (од прописа, од начина пружања услуга)?	☐ Не	☐ Да
	Да ли промјена утиче на сусједне АНSР-ове?	☐ Не	☐ Да
	Да ли промјена утиче на FАВ СЕ?	☐ Не	☐ Да
	Да ли је подносиоцу захтјева потребно да се преглед промјена изврши од стране ВНДСА чак и ако су сви горе наведени одговори негативни?	☐ Не	☐ Да

⁸ Ако је било који од одговора датих у Табели 4. потврдан, тада је промјена велика. Ако ниједан од одговора датих у Табели 4. није потврдан, али се промјена тиче LoA или је процијењена класа озбиљности 3 или 4, тада је промјена мала. И велике и мале промјене морају бити пријављене. Погледати Пријављивање промјена за даље информације о томе које промјене морају бити пријављене.

⁹ Систем је дефинисан као опрема, људство, документација или као њихова комбинација. Опрема се састоји од hardware-a, software-a или њихове комбинације. Документација се састоји од политика, приручника, процедура, упутстава и смјерница, итд.

5. ДОДАТНИ ПОДАЦИ О ВЕЛИКИМ ПРОМЈЕНАМА¹⁰	
Наведите додатне информације о	
Опис промјене	
Разлози за очекиване резултате	
Процјена класе озбиљности ¹¹	
Питања интероперабилности¹²	
ЕАТМН системи на које утиче планирана промјена	☐ ATS ☐ COM ☐ NAV ☐ SUR ☐ AIS ☐ MET ☐ ASM ☐ ATFM
Ажурирана(е) Изјава(е) о провјери система (DoV) која ће бити достављена(е)	
Ажурирана(е) Изјава(е) о подобности за употребу (DoS) ће бити достављена(е)	
Изјава(е) о усклађености (DoC) ће бити достављена(е)	
Ажуриран(и) Технички документ(и) (TF) ће бити достављен(и)	
Ако је потребно, доставити додатне информације о	
Општи захтјеви на које има утицаја (Додатак I Правилника о утврђивању општих и посебних захтјева за пружање услуга ваздушне пловидбе)	
Утицаји на услове наведене у Прилогу сертификату	
Утицаји на SMS или усвојене процедуре за управљање промјенама	
Нови ваздухопловни стандарди	
Нови системи или промјене постојећих система	
Замијењене или нове функционалности и могућности	
Географски обим	
Промјене одлазних и долазних процедура	
Промјене структуре ATS рута	
Промјене у секторизацији ваздушног простора	
Промјене у међувезама са заинтересованим странама	
Смањење минимума раздвајања	
Утицаји на постојеће оперативне методе, оперативне процедуре или тренутно управљање ваздушним простором	
Промјене довољности и компетентности АТМ особља	
Захтјеви за изузеће	

¹⁰ Попунити ако је било који одговор дат у Табели 4. потврдан. Одговори дати у табели 5. треба да буду кратки и концизни и требали би да се односе на одређене документе или дијелове докумената који ће бити достављени у прилогу.

¹¹ За класе озбиљности 1, 2 и 3 подносилац захтјева треба доставити као прилог документа који показује како је класа озбиљности процијењена.

¹² Погледати Правилник о интероперабилности европске мреже за управљање ваздушним простором (Уредба ЕС бр. 552/2004) („Службени гласник БиХ“, број 45/10 и 65/10).

5. ДОДАТНИ ПОДАЦИ О ВЕЛИКИМ ПРОМЈЕНАМА¹⁰	
Ако је могуће, доставити додатне информације о	
Главне фазе пројекта и кључне тачке	
Процјена потребне радне снаге у човјек мјесецима	
Главне одговорности у односу на квалитет, безбједност (security), финансије и питања људских ресурса	
Одјељења која су обухваћена	
Стручност и компетенције које се траже од особља обухваћеног промјеном	
Процијењени трошкови	
Да ли је рађена Cost Benefit анализа?	
Већа са пословним планом или годишњим планом	
Финансијске обавезе	
Уговорни аранжмани	
Покриће осигурањем	
Други ANSP-ови обухваћени/укључени	
Други САА-ови обухваћени/укључени	
Заинтересоване стране обухваћене/укључене	
Произвођачи обухваћени/укључени	
Особље подговорних организација	
Спољне услуге и набавке	
Услуге или функције на које утиче промјена	
Нови споразуми или измјене постојећих	
Нова опрема или модификације постојеће опреме	
Нова радна снага или промјене постојеће радне снаге	
Идентификоване потребе за обуком	
Остало	

Упутство за ANSP – Образац за пријаву промјена:

Опште

На свако од питања се може одговорити директно у обрасцу. Препоручује се да се придодају релевантни прилози као одвојени документи и достави кратак резиме у документу заједно са референцом на важећи прилог (са више детаља).

Дио 1: Подаци о подносиоцу захтјева и одобрењу

Овај дио треба да идентификује организацију подносиоца захтјева који доставља обавјештење и контакт особу у организацији.

Дио 2: Преглед података о промјени

Овај дио треба да пружи преглед података о намјерованој промјени. Сљедеће треба бити узето у обзир:

1. Кратак опис промјене треба да обухвати и резиме промјене. Детаљнији опис треба да буде придодат у облику прилога. Детаљи могу бити достављени кроз Опис оперативног концепта, Спецификације набавке итд.
2. Промјена, а посебно промјена значајна за безбједност, треба да буде образложена и ANSP ће пружити одговарајуће образложење предности које се очекују увођењем промјене¹³.
3. Ако промјена утиче на ATM системе који се користе за пружање услуга у ваздушном простору који је у надлежности два или више САА, осим ако другачије није договорено, обавјештење ће бити послато свим САА-овима на које промјена утиче и овај ред у обрасцу треба да идентификује остале САА-ове укључене у процјену промјене. ВHDCA ће, колико год је то могуће и изводљиво, координисати прегледе/процјене са свим таквим САА-овима да би се избјегло дуплирање посла.
4. Процијењена класа озбиљности треба да се заснива на процјени ризика извршеној од стране ANSP, ако је изводљиво, као допуна претходне процјене истог ATM система извршене од стране ANSP.
5. ВHDCA истиче обавезу ANSP-а да обавијести ВHDCA прије започињања промјене, односно да ANSP достави обавјештење о планираним промјенама. Ово омогућава ВHDCA да подржи ANSP у обезбјеђивању да захтјеви, планови, процеси итд. буду достављени ВHDCA са информацијама потребним за постизање прихватања.

Дио 3: Главне одговорности

Овај дио ће пружити јасну идентификацију организације надлежне за примјену промјене и ко је Менаџер безбједности именован да подржи спровођење промјене.

Дио 4: Табела процјена мала-велика промјена

Овај дио ће организацији омогућити да изврши процјену да ли је промјена велика или мала. Сљедеће треба узети у обзир:

1. Ако промјена утиче на опште захтјеве (Додатак I Правилника о утврђивању општих и посебних захтјева за пружање услуга ваздушне пловидбе), ANSP ће приложити листу свих захтјева на које промјена утиче.
2. Ако је ATM систем предмет Правилника о интероперабилности европске мреже за управљање ваздушним простором, ANSP ће утврдити систем и саставне дијелове на које утиче промјена и приложити листу релевантних основних захтјева, правила имплементације и спецификација Заједнице (видјети Дио 5 о Додатним подацима о великој промјени).
3. Ако је опасности додијељена класа озбиљности 3 и један од додатних услова је испуњен, ВHDCA ће захтијевати безбједносни преглед промјене. Тиме би се осигурала усклађеност са ICAO стандардима и документима и у цјелини осигурало да промјене буду предмет одговарајуће безбједносне процјене.

¹³ Образложење се захтијева као дио безбједносног случаја (Safety Case) или сличног документа (процјена ризика или безбједности, итд.).

4. Ако ANSP сматра да је то релевантно, чак и ако ниједан од критеријума није испуњен, ANSP може захтијевати да BHDCA изврши безбједносни преглед промјене.
5. BHDCA задржава право да закључи другачије у односу на озбиљност идентификоване опасности и/или закључи да ће преглед бити потребан без обзира на класификацију (нпр. на основама у вези са интероперабилношћу или сертификацијом). Слично томе, BHDCA задржава право да процијени озбиљност другачије него остали САА-ови који су укључени.

Дио 5: Додатни подаци о великој промјени

Овај дио је намијењен за промјене класификоване као велике или промјене које утичу или су везане за интероперабилност. Сљедеће треба бити узето у обзир:

1. Да ли промјена подлијеже Правилнику о интероперабилности европске мреже за управљање ваздушним простором (Уредба ЕС бр. 552/2004) („Службени гласник БиХ”, број 45/10 и 65/10)?
2. Што се тиче питања интероперабилности, пружалац услуга мора јасно одредити да ли промјена утиче на DoV, DoC, DoS и TF претходно достављен BHDCA. Ако је тако, препоручује се да се приложи процјена пружаоца услуга чији се основни захтјеви и правила имплементације односе на промјену.
3. Када су у питању општи захтјеви, пружалац услуга мора јасно одредити да ли промјена утиче на усклађеност са општим захтјевима и/или условима наведеним у Прилогу сертификату или документу о именовану/дезигнацији. Ако утиче, треба доставити прилог у коме пружалац услуга наводи опште захтјеве/услове на које утиче и опис начина на који то чини.
4. За утицај на SMS или процедуре управљања промјенама, BHDCA ће нагласити да ће такве промјене бити прихваћене од стране BHDCA у одвојеном захтјеву за промјене и биће примијењене само на промјене које су доведене у питање послије прихватања тих промјена од стране BHDCA.
5. Захтјеви за изузеће морају бити потпуно јасни и позивати се на пропис или његов дио на основу ког се тражи изузеће.